

Mycket Dafgård nu i Sundsvalls musikliv

STÖDE Stöde musikvecka rymmer i år hela fyra uruppföranden, och bakom två av dem står Sundsvallsfödde tonsättaren Jörgen Dafgård.

I kväll, vid avslutningskonserten i Stöde kyrka, uruppförs hans klarinettkvintett "Whims and wizardry". I höst skriver han också för Nordiska Kammarensemblen, och 2013 blir han Värens tonsättare hos Radiosymfonikerna.

Jörgen Dafgård bor sedan länge i Malmö men har då och då synts i musiklivet på hemmaplan. 2001 uruppförde till exempel Nordiska Blåsarkvintetten ett stycke av honom, och 2004 beställde Nordiska Kammarorkestern en symfoni.

Men i år blir det en anhopning av Dafgård-musik i Sundsvalls musikliv. I måndags uruppförde Lars Jönsson hans lilla pianostycke "Snösmältning", som legat ospelat sedan 1993. I kväll spelar den tyske stjärnklarinetisten Sebastian Manz och stråkar hans klarinettkvintett för första gången.

– Att höra "Snösmältning" är som att möta sig själv i en annan skepnad. Det jag tycker om i mina äldre styck-

en är känslan, den som man har när man är väldigt ung. Då handlade det mycket om en upptäcktsfärd, nu är det mer grundat i kunskap.

Bilden av komponisten som en rent idedrivnen konstnär är ju inte sann, menar han. Hantverket har större plats än många tror.

– Man tror att det bara är att sätta sig och låta inspirationen komma, men på det viset blir inte resultatet så originellt. Man har så många förebilder från andras musik som ekar i huvudet. Det som är så tilltalande med komposition är kombinationen tanke och känsla. I livet skiljs de ofta åt, men här möts de.

Inspiration och knådande

Själv arbetar han på olika sätt. Klarinettkvintetten skrev han på inspiration; han började med en sats men slutade med 19 minuters musik. Samtidigt satt han mycket vid pianot och "knådade" den, medan det stycke som Nordiska Kammarensemblen uruppför i september, "Esprit", fanns klart i hans huvud med alla sina 822 takter innan han tecknade ner en not.

– Musikerna i kammarensemblen spelar utan diri-



Att höra "Snösmältning" är som att möta sig själv i en annan skepnad. Det jag tycker om i mina äldre stycken är känslan, den som man har när man är väldigt ung. Då handlade det mycket om en upptäcktsfärd, nu är det mer grundat i kunskap.

TONSÄTTAREN JÖRGEN DAFGÅRD OM SITT PIANOSTYCKE SOM LEGAT HOSPELAT SEDAN 1993 MEN SOM I MÅNDAG URUPPFÖRDES

gent, och här kommer de att få hålla tungan rätt i munnen. Men de är ju vana. Jörgen Dafgård känner sig

privilegerad som har kunnat leva på sitt komponerande sedan 1999. Innan dess hade han provat på mycket inom musik. Piano, fiol och sång: Som son till GA-kyrkans organist Bo Ivarson sjöng han förstås i diverse körer, plus solosång. Han skrev småsnuttar av egen musik; eftersom han också sysslade med bildkonst kändes det inte främmande att skapa egna verk.

Kompositionen vann

Han läste musikvetenskap, gick folkhögskola – "sången var ett bra sätt att ta sig in för de söker ofta manliga sångare" och tog privatlektioner i komposition, och till sist vann den. Han gick diplomutbildning vid Malmö musikhögskola, och där blev familjen kvar. Hans fru har jobb; barnen sin skolgång. Och alla tonsättare måste inte bo i Stockholm.

– Det är för många verksamheter i Stockholm. I Malmö finns bättre chans till kontakt med musiker, och eftersom kompositionsutbildning inte funnits så länge där är jag fortfarande lite pionjär. Malmö är också en expansiv region där det satsas mycket.

Och han har att göra,

även efter Stöde och Sundsvall. 2013 blir han Värens tonsättare i Berwaldhallen. Bland annat spelar Radiosymfonikerna hans stycke "Veils" (Slöjor) som han vann en tonsättartävling med 2000 och som senare spelats flera gånger, och han skriver på en konsert för orkesterns klarinettest Andreas Sundén, som uruppförs i maj.

I övrigt knäpar han med sin andra symfoni, född ur material han måste välja bort ur ett beställningsverk för Malmö Symfoniorkester. Men mycket är öppet vad gäller framtiden. Barnen bli vuxna – dottern utbildar sig till arkitekt, sonen sysslar med jazz – så om framtida Dafgård-musik kommer att skrivas i Malmö eller någon annanstans är oklart.

– Min fru och jag blir lite friare nu. Så vi får väl se, säger Jörgen Dafgård.



Reportör
Susanne Holmlund
susanne.holmlund@st.nu
060-197278

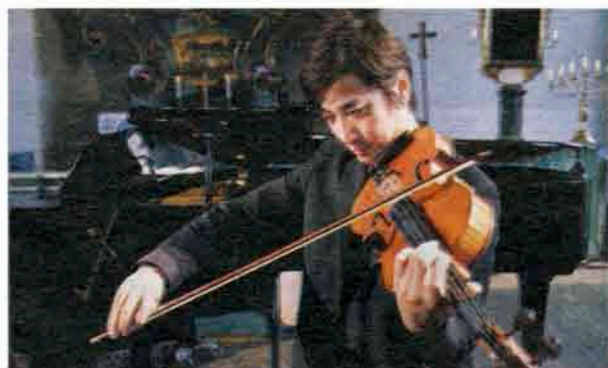


Fotograf
Mattias Myde
mattias.myde@st.nu
060-197164

New York kom till Stöde för en kväll

RECENSION

Stöde kyrka:
New York, New York
Melinda Paulsen, mezzosopran, Sebastian Manz, klarinet, Janis Olsson och David Schultheiss, violin, Wen Xiao Zheng, viola, Katerina Giannitsioti, cello, Mona Kontra och Lars Jönsson, piano
Musik av: George Gershwin, Antonin Dvorak, Amy Beach med flera.



Violinisten Wen Xiao Zheng är liksom övriga i årets stråkensemble en musiker på ypperlig nivå.

Om torsdagkvällen var allvarets var gårdagen glädjens när Stöde musikvecka hyllade New York; smältdegeln som sjuder av fart, fläkt, förväntan och framåtanda. Lars Jönsson gör digger research för att skapa sina teman, och lyckas inte bara koppla samman allt utan även ge publiken många nya bekantskaper bland tonsättare.

Visst fanns också mörka stråk, som när Melinda Paulsen gav de svarta slavarna

röst i spirituals av Henry Burleigh, den förste svarte som fick högre musikutbildning. När hennes stora, bronsklingande stämma välldes fram som vågorna i den vida flod hon beskrev blev det rent gripande. Men hon sjöng också flammande romantik av Amy Beach – med en lika flödande Mona Kontra – och var komisk och utstuderat sce-

nisk i William Bolcoms Cabaret songs; som nedstigen från Broadway och med mycket glimt i ögat.

Lars Jönsson var svängig och känslfull i preludier av George Gershwin, som kanske bäst av alla fångar New Yorks puls och ständiga verksamhet. I musik av den 104-årige Elliott Carter (som haft 14 uruppföran-

den sedan han fyllde 100) visade Wen Xiao Zheng åter sitt fylliga, djupa och gedigna violaklang.

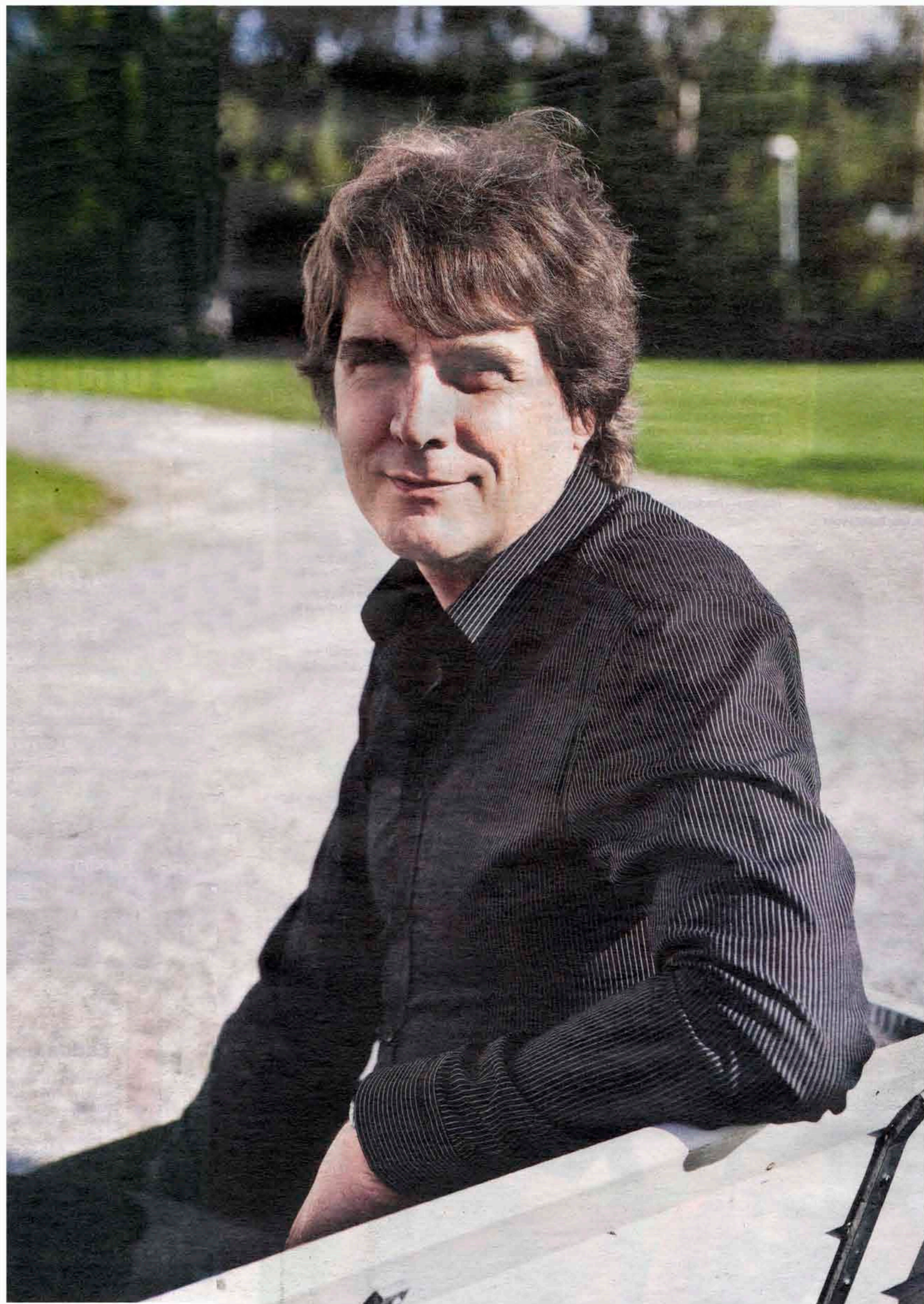
I Steve Reichs minimalistiska "New York counterpoint", hade Sebastian Manz spelat in tio av de elva klarinetstämorna och spelade solostämman live. Det blev en ljudinstallation där rymdålderns svävande, entragna signalpulser bytte av små temakrumelurer, effektivt och fascinerande. I stället för ett uruppförande av honom – som visade sig för långt för detta redan välmatade program – hade han arrangerat musiken till Fred Astaire-koreografin "Walking the dog" för hela ensemblen och spelade själv svängig jazzklarinet.

Årets stråkkvartett är måhända den bästa någonsin. Dvoraks amerikanska kvartett, opus 96, inspirerad av vännen Henry Burleigh och hans folksånger, är som all

Dvorakmusik ett skafferi dignande av öronläckheter. Men musikernas fantastiska ensemblespel och mångfald av idéer gav den dessutom liv, lyster och lätthet och gjorde den till ett kalejdoskop av musikaliska meningsfullheter. En höjdpunkt under denna höjdarkväll.

Som tidigare under veckan är alla dessa musiker imponerande i sin detaljskicklighet och sitt finstilla musikaliska handarbete, och när de spelar så andlöst svagt utan att glöden någonsin falnar. Men denna kväll kunde man också lägga till humorn, avspändheten, lekfullheten och munterheten.

Nog var detta en bild av New Yorks många ansikten. Staden som inte ligger i Amerika utan i världen, och där låg även Stöde i går.
Susanne Holmlund



Jörgen Dafgård gick kompositionsutbildning vid Malmö musikhögskola, och ännu är Malmö hans fasta punkt. Men nu när barnen börjar bli vuxna är det inte lika självklart att han och hans fru stannar i Malmö.

Publicerad 28 juli 2012

SUNDSVALLS TIDNING

Mycket Dafgård nu i Sundsvalls musikliv

Stöde Stöde musikvecka rymmer i år hela fyra uruppföranden, och bakom två av dem står Sundsvallsfödde tonsättaren Jörgen Dafgård. I kväll, vid avslutningskonserten i Stöde kyrka, uruppförs hans klarinettkvintett "Whims and wizardry". I höst skriver han också för Nordiska Kammarensembeln, och 2013 blir han Vårens tonsättare hos Radiosymfonikerna.

Jörgen Dafgård bor sedan länge i Malmö men har då och då synts i musiklivet på hemmaplan. 2001 uruppförde till exempel Nordiska Blåsarkvintetten ett stycke av honom, och 2004 beställde Nordiska Kammarorkestern en symfoni.

Men i år blir det en anhopning av Dafgård-musik i Sundsvalls musikliv. I måndags uruppförde Lars Jönsson hans lilla pianostycke "Snösmältning", som legat ospelat sedan 1993. I kväll spelar den tyske stjärnklarinettesten Sebastian Manz och stråkar hans klarinettkvintett för första gången.

– Att höra "Snösmältning" är som att möta sig själv i en annan skepnad. Det jag tycker om i mina äldre stycken är känslan, den som man har när man är väldigt ung. Då handlade det mycket om en upptäcktsfärd, nu är det mer grundat i kunskap, säger han.

Bilden av komponisten som en rent idédriven konstnär är ju inte sann, menar han. Hantverket har större plats än många tror.

– Man tror att det bara är att sätta sig och låta inspirationen komma, men på det viset blir inte resultatet så originellt. Man har så många förebilder från andras musik som ekar i huvudet. Det som är så tilltalande med komposition är kombinationen tanke och känsla. I livet skiljs de ofta åt, men här möts de, säger han.

Själv arbetar han på olika sätt.

Klarinettkvintetten skrev han på inspiration; han började med en sats men slutade med 19 minuters musik. Samtidigt satt han mycket vid pianot och "knådade" den, medan det stycke som Nordiska Kammarensembeln uruppför i september, "Esprit", fanns klart i hans huvud med alla sina 822 takter innan han tecknade ner en not.

– Musikerna i kammarensembeln spelar utan dirigent, och här kommer de att få hålla tungan rätt i munnen. Men de är ju vana, säger han.

Jörgen Dafgård känner sig privilegierad som har kunnat leva på sitt komponerande sedan 1999. Innan dess hade han provat på mycket inom musik. Piano, fiol och sång: som son till



GA-kyrkans organist Bo Ivarson sjöng han förstås i diverse körer, plus solosång. Han skrev småsnuttar av egen musik; eftersom han också sysslade med bildkonst kändes det inte främmande att skapa egna verk.

Han läste musikvetenskap, gick folkhögskola - "sången var ett bra sätt att ta sig in för de söker ofta manliga sångare" och tog privatlektioner i komposition, och till sist vann den. Han gick diplomutbildning vid Malmö musikhögskola, och där blev familjen kvar. Hans fru har jobb; barnen sin skolgång. Och alla tonsättare måste inte bo i Stockholm.

– Det är för många verksamma i Stockholm. I Malmö finns bättre chans till kontakt med musiker, och eftersom kompositionsutbildning inte funnits så länge där är jag fortfarande lite pionjär. Malmö är också en expansiv region där det satsas mycket.

Och han har att göra, även efter Stöde och Sundsvall. 2013 blir han Vårens tonsättare i Berwaldhallen. Bland annat spelar Radiosymfonikerna hans stycke "Veils" (Slöjor) som han vann en tonsättartävling med 2000 och som senare spelats flera gånger, och han skriver på en konsert för orkesterns klarinettist Andreas Sundén, som uruppförs i maj.

I övrigt knåpar han med sin andra symfoni, född ur material han måste välja bort ur ett beställningsverk för Malmö Symfoniorkester. Men mycket är öppet vad gäller framtiden. Barnen bli vuxna - dottern utbildar sig till arkitekt, sonen sysslar med jazz - så om framtida Dafgård-musik kommer att skrivas i Malmö eller någon annanstans är oklart.

– Min fru och jag blir lite friare nu. Så vi får väl se, säger Jörgen Dafgård.



Susanne Holmlund

060-197278

susanne.holmlund@st.nu

Publicerad 28 juli 2012
Uppdaterad 30 juli 2012

SUNDSVALLS TIDNING



Violasten Wen Xiao Zheng är liksom övriga i årets stråkensemble en musiker på ypperlig nivå. Fotograf: Mattias Myde

New York kom till Stöde

Recension Stöde kyrka New York, New York Melinda Paulsen, mezzosopran, Sebastian Manz, klarinett, Janis Olsson och David Schultheiss, violin, Wen Xiao Zheng, viola, Katerina Giannitsioti, cello, Mona Kontra och Lars Jönsson, piano Musik av: George Gershwin, Antonin Dvorak, Amy Beach m fl

Om torsdagkvällen var allvarets var gårdagen glädjens när Stöde musikvecka hyllade New York; smältdegeln som sjuder av fart, fläkt, förväntan och framåtanda. Lars Jönsson gör diger research för att skapa sina teman, och lyckas inte bara koppla samman allt utan även ge publiken många nya bekanskapen bland tonsättare.

Visst fanns också mörka stråk, som när Melinda Paulson gav de svarta slavarna röst i spirituals av Henry Burleigh, den förste svarte som fick högre musikutbildning. När hennes stora, bronsklingande stämma vällde fram som vågorna i den vida flod hon beskrev blev det rent gripande. Men hon sjöng också flammande romantik av Amy Beach – med en lika flödande Mona Kontra – och var komisk och utstuderat scenisk i William Bolcoms Cabaret songs; som nedstigen från Broadway och med mycket glimt i ögat.

Lars Jönsson var svängig och känslfull i preludier av George Gershwin, som kanske bäst av alla fångar New Yorks puls och ständiga verksamhet. I musik av den 104-årige Elliott Carter (som haft 14 uruppföranden sedan han fyllde 100) visade Wen Xiao Zheng åter sitt fylliga, djupa och gedigna violaklang.

I Steve Reichs minimalistiska "New York counterpoint", hade Sebastian Manz spelat in tio av de elva klarinettstämmorna och spelade solostämman live. Det blev en ljudinstallation där rymdålderns svävande, enträgna signalpulser bytte av små temakrumelurer, effektivt och fascinerande. I



stället för ett uruppförande av honom – som visade sig för långt för detta redan välmatade program – hade han arrangerat musiken till Fred Astaire-koreografin "Walking the dog" för hela ensemblen och spelade själv svängig jazzklarinet.

Årets stråkkvartett är måhända den bästa någonsin. Dvoraks amerikanska kvartett, opus 96, inspirerad av vännen Henry Burleigh och hans folksånger, är som all Dvorakmusik ett skafferi dignande av öronläckheter. Men musikernas fantastiska ensemblespel och mångfald av idéer gav den dessutom liv, lyster och lätthet och gjorde den till ett kalejdoskop av musikaliska meningsfullheter. En höjdpunkt under denna höjdarkväll.

Som tidigare under veckan är alla dessa musiker imponerande i sin detaljskicklighet och sitt finstilla musikaliska handarbete, och när de spelar så andlöst svagt utan att glöden någonsin falnar. Men denna kväll kunde man också lägga till humorn, avspändheten, lekfullheten och munterheten.

Nog var detta en bild av New Yorks många ansikten. Staden som inte ligger i Amerika utan i världen, och där låg även Stöde i går.



Susanne Holmlund
060-197278
susanne.holmlund@st.nu